

משפחת האדם

The Family of Man

משפחת האדם הייתה תערוכת צילומים שנוצרה על ידי האמן והאוצר האמריקאי אדוארד סטייכן, והוצגה לראשונה במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק ב-24 בינואר 1955. התערוכה והספר שיצא בעקבותיה, שזכה לתפוצה גדולה ברחבי ארצות הברית והעולם המערבי כולו, היוו אבן דרך חשובה בהפיכת הצילום למדיום אמנותי וקבלתו כמדיום המבטא רגשות ומעביר מסרים אנושיים. 503 התמונות שהוצגו בה היו של 273 צלמים מ-68 מדינות והן נבחרו מתוך שני מיליון צילומים של צלמים מפורסמים ואלמונים. צילומים אלו הציגו מגוון מצבים של החוויה האנושית הכוללים בין היתר: לידה, אהבה, שמחה, מלחמה, מחסור ועוני, כאב, מחלה ומוות.

הרקע לתערוכה

עוד לפני מלחמת העולם השנייה החלו להופיע במגזין לייף, ואחריו במגזינים נוספים, כתבות מצולמות שהביאו את חדשות העולם אל הציבור הרחב במדינות דוברות האנגלית ובדרך זו הפכו למעצבות דעת קהל. תהליך זה הועצם במהלך מלחמת העולם השנייה בעת שחלק מהצדדים המשתתפים שלחו צלמים מטעמם להנציח את הקרבות מתוך מטרה להעצים את הרגשות הפטריוטים של הציבור. בשנים שלאחר המלחמה, החלה סוכנות הצילומים מגנום לשווק מקבצי תמונות ממקומות שונים בעולם למגזינים שונים.

הכנת התערוכה ארכה כשלוש שנים. סטייכן קיבל את הרעיון לתערוכה בעקבות זיכרונותיו מאמו שהטיפה לו על חשיבותה של הסובלנות והכבוד לכל בני האדם.

הרעיון לתערוכה זוקק וגובש בעקבות היותו עד לאימה ולסבל שנחוו במלחמות העולם הראשונה והשנייה, בשפל הגדול ובמלחמת קוריאה.

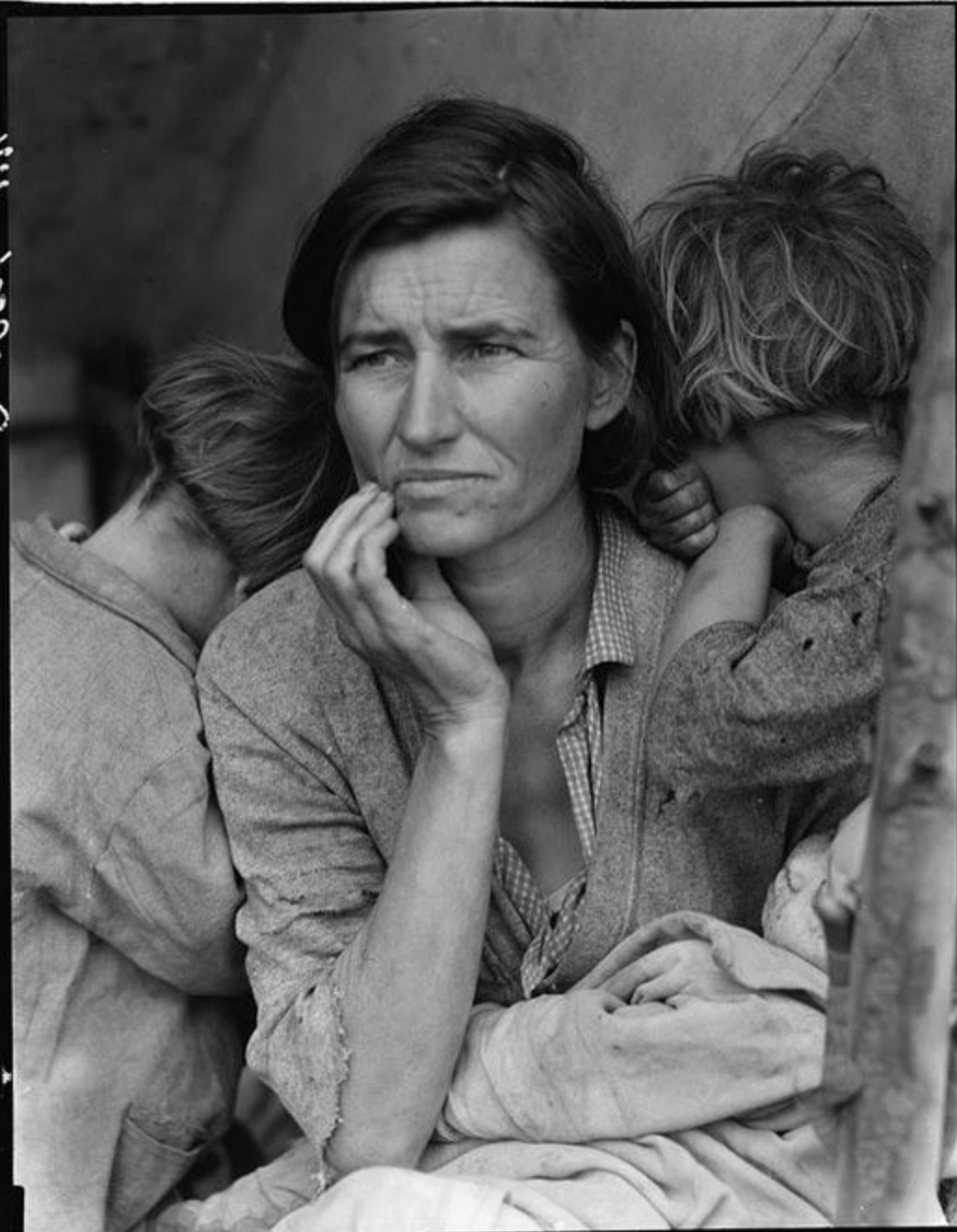
סטייכן רצה להוכיח באופן ויזואלי את האוניברסליות של החוויה האנושית- מלידה ועד מוות, בדגש על יחסי היומיום של האדם עם עצמו, משפחתו, הקהילה והעולם בו אנו חיים; ואת תפקיד הצילום בתייעוד חוויה זו.

Eugene Harris

11A. Eugene Harris. Popsfor Photography

54 428-0

דורותיאה לאנג

— KODAK — SAFETY FILM —

198. Garry Winogrand. Brackman Associates

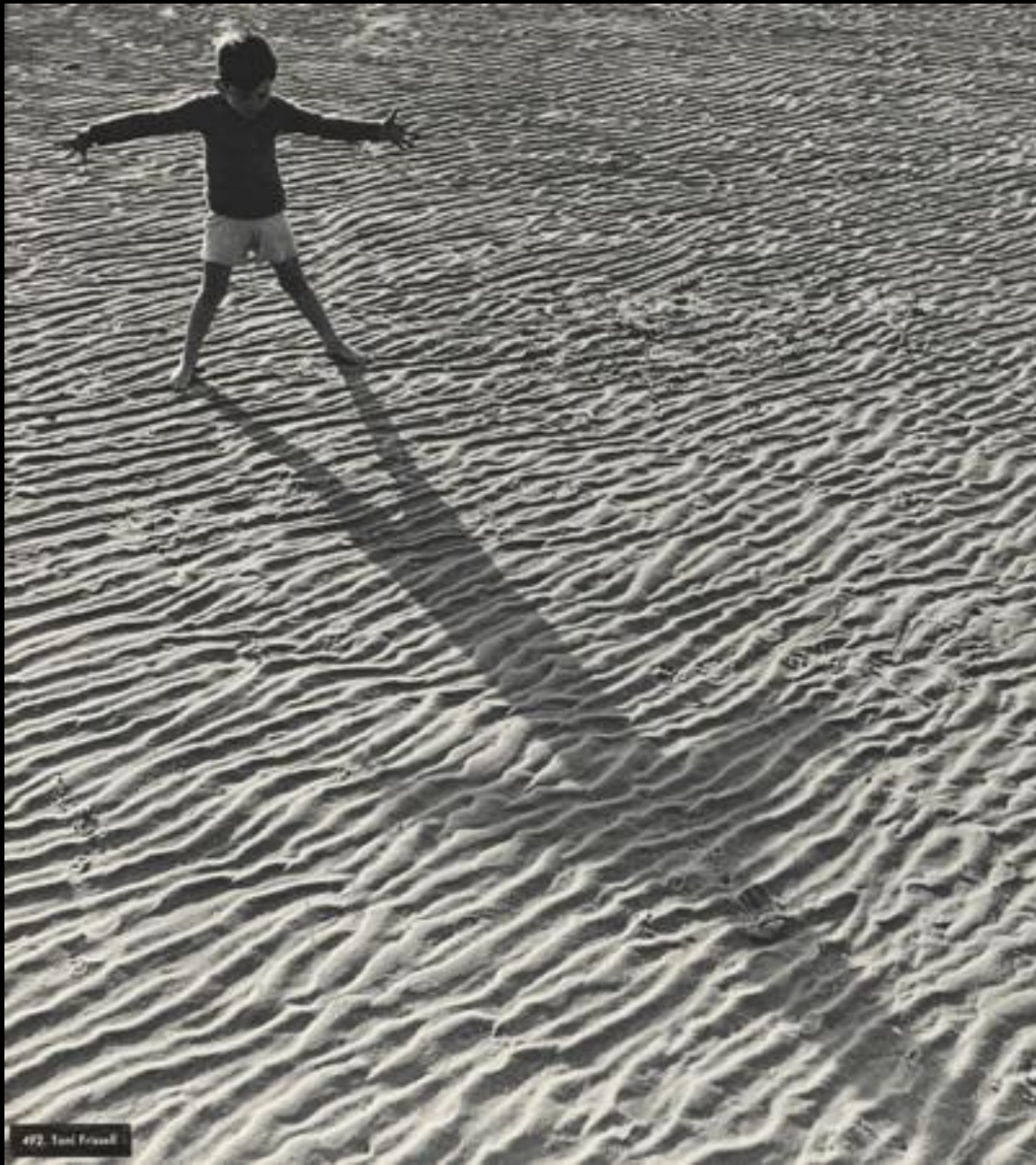
גארי וינוגרד

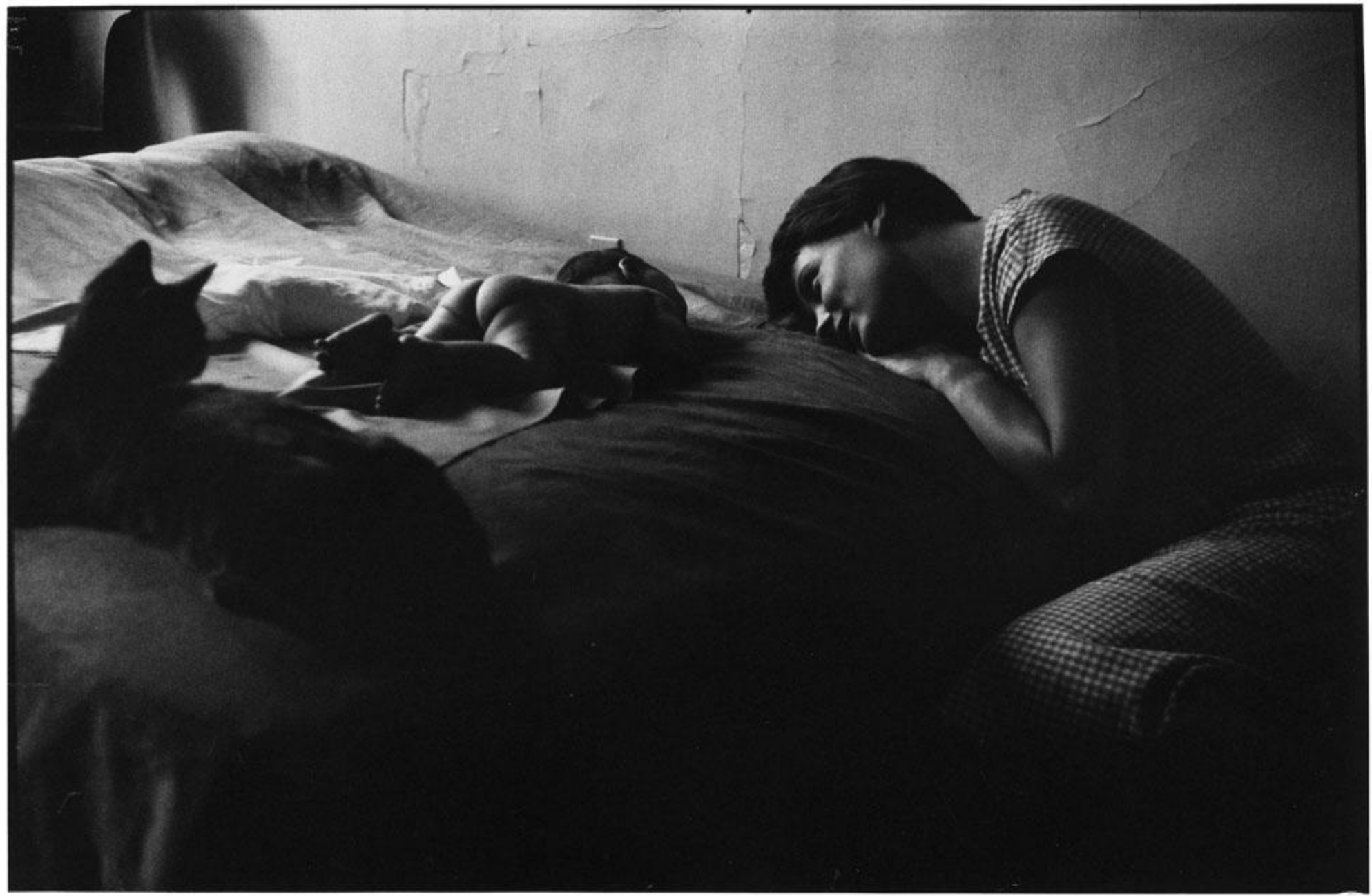

wayne_miller

Alfred Eisenstaedt

Cold War Atomic Testing, Operation Ivy, 1952 (Atomic)

Leon Levinstein

Wynn Bullock

Ed Feingersh

Richard Harrington

Emmy Andriessse הולנד ,

Bill Rauhauser

כריכת הספר מאחור

ביקורת על התערוכה:

התערוכה, שהועלתה עשר שנים לאחר סיום מלחמת העולם השנייה, ניסתה להראות כי למרות זוועות המלחמה והמתחים הבין גזעיים, הגזע האנושי הוא למעשה משפחה אחת. גישה זו, למרות היותה הומניסטית ביסודה, גם גררה ביקורת. המבקרים טענו כי המסר ההומני המועבר בתערוכה הוא מגויס מטרה ומזויף, למשל, לא הוצגו בתערוכה צילומים שתעדו רוע מכוון, כדברי המבקרת פיבי-לו אדמס: "יש מתים אך לא רוצחים", כלומר אין הצבעה על הגורמים שאחראים לזוועות אלו.

בשנת 1957, בזמן שהוצגה התערוכה בפריז בעת מסעה סביב העולם, כתב עליה מבקר התרבות והסמיוטיקאי (חוקר הסמלים) - **רולאן בארת**:

"הלידה, המוות? כן, אלו עובדות טבעיות, עובדות אוניברסליות. אך אם מעקרים מהן את הממד ההיסטורי, אין עוד דבר לומר עליהן, כל פרשנות לגביהן תהפוך לטאוטולוגיה טהורה; הכישלון של הצילום כאן נראה לי זועק לשמיים: לומר שוב את המוות או את הלידה – אין בכך ללמד, פשוטו כמשמעו, דבר. כדי שהעובדות הטבעיות יגיעו לכלל ביטוי לשוני אמיתי, יש לשלבן במערכות של ידע, כלומר להניח שניתן לשנות אותן, להכפיף את טבעיותן לביקורתנו [...] ודאי, הילד נולד תמיד, אך בתוך הנפח הכללי של הבעיה האנושית, איזו חשיבות יש ל'מהות' של פעולה זו לעומת אופני קיומה, שהם דווקא היסטוריים לחלוטין? אם הילד נולד בתנאים קשים או נוחים, אם הוא מכאיב או לא מכאיב לאימו בלידתו, אם סיכוני תמותת הילדים בסביבתו גבוהים או נמוכים, אם נשקף לו עתיד כזה או אחר – הרי לכם מה שהתערוכות שלנו היו צריכות לעסוק בו, ולא באיזו ליריקה נצחית של הלידה."

סרטון על הספר